

Jak umieścić filmik, który będzie dostępny?

W dzisiejszych czasach ciężko wyobrazić sobie Internet bez wszechobecnych filmików. Nagrania na szkolnych i przedszkolnych stronach mogą pojawić się właściwie w każdym artykule, coraz częściej bowiem uwiecznia się w ten sposób występy, akademie czy codzienne życiowe sytuacje.

Około 85% Internautów deklaruje, że woli oglądać filmy niż czytać obszernie teksty. Ta forma komunikacji jest dodatkowo niebywale skuteczna - przeciętny Internauta zapamiętuje ok. 10% informacji, jakie przeczyta w Internecie, ale za to 50%, które pozyska poprzez wideo. W ciągu półtoraminutowego filmu można przekazać aż 7,5 stron tekstu w formacie A4. Tymczasem brak odpowiedniego tłumaczenia filmów może wykluczyć sporą grupę osób, wliczając w to osoby głuche i niewidome. Dodanie wersji alternatywnej w znacznym stopniu poprawi dostępność strony internetowej.

Pierwsza z możliwości to umieszczenie napisów dopasowanych do treści filmu. Dodanie napisów nie powinno sprawić zbyt dużej trudności, ponieważ można je stworzyć w bardzo wielu programach i serwisach internetowych (np. YouTube). Problem polega na tym, że przy dynamicznych i długich dialogach, napisy oddające treść filmu musiałyby się wyświetlać bardzo szybko i w dodatku uwzględniać ilość możliwych do wyświetlenia linii pod obrazem. Specjaliści sugerują, aby napisy mieściły się w dwóch liniach, a czas wyświetlania nie był krótszy niż 3-4 sekundy. Aby ułatwić odbiór osobom niewidomym i głuchym powinno się również uwzględnić opisy odgłosów typu: dzwonek do drzwi, dźwięki burzy, szum wiatru, jeżeli ma to znaczenie w odbiorze kontekstu sytuacji.

Drugą formą jest umieszczenie tłumaczenia migowego. Jest to rozwiązanie trudniejsze (a zazwyczaj także najdroższe), ponieważ wymaga zaangażowania tłumacza i dokonania odpowiedniej obróbki materiału. Dobrą praktyką stało się umieszczenie postaci tłumacza w prawym dolnym rogu ekranu. Dla zwiększenia czytelności przekazu, tłumacz pojawia się na tle ciemnego kwadratu lub prostokąta. To rozwiązanie, choć czytelniejsze, w odbiorze dla niesłyszących odbiorców zabiera niestety sporą część obrazu. Dlatego częściej twórcy tego typu rozwiązań decydują się na „wycięcie” postaci tłumacza z tła. W takim wypadku należy zwrócić szczególną uwagę na jakość nagrania i oświetlenie. Postać powinna być bardzo dobrze oświetlona, ze szczególnym uwzględnieniem rąk, kluczowych w przekazie języka migowego. Dla skutecznego i efektywniejszego przeprowadzenia nagrania z tłumaczem należy wcześniej zapoznać go z materiałem i dostarczyć ewentualny scenariusz lub listy dialogowe. Dodatkowa trudność w tym rozwiązaniu polega na wyborze języka pomiędzy [Polskim Językiem Migowym i Systemem Językowo-Migowym](#) oraz szybkości tłumaczenia i literowania trudnych wyrazów. Wyobraźmy sobie na przykład głuche dzieci. Podobnie jak dzieci słyszące, dopiero uczą się one języka i nie wszystko są w stanie zrozumieć. Środowisko osób niesłyszących w tej kwestii również jest podzielone, jednak zdecydowana większość preferuje Polski Język Migowy.

Ostatnim rozwiązaniem jest umieszczenie obok materiału filmowego pliku tekstowego zawierającego listy dialogowe lub audiodeskrypcje. Audiodeskrypcja to sztuka opisu, umożliwiająca osobom niewidomym i niedowidzącym usłyszenie obrazu, którego nie mogą zobaczyć. Wpleciony pomiędzy dialogi głos lektora opisuje to, co dzieje się na ekranie, miejsce akcji, porę dnia, postaci, scenografię, kluczowe elementy niezbędne do zrozumienia kontekstu. Dobrze przygotowana audiodeskrypcja jest piękną opowieścią, którą głos lektora maluje w wyobraźni osób niewidomych - podobnie osoby widzące odbierają obraz twórcy filmu, ciesząc swoje oczy. Audiodeskrypcja nie zakłada przy tym tłumaczenia rzeczy oczywistych, takich jak opisy znanych dźwięków, pojawiających się w czasie filmu. Nie wypełnia również treścią wszystkich luk czasowych pomiędzy dialogami, dając odbiorcy szansę poczucia klimatu obrazu. Opisy te mogą być dodane jako załączony plik tekstowy lub osobna strona html, z których można skorzystać w dowolnym czasie. Korzyści płynące z tego rozwiązania posłużą nie tylko osobom głuchym, ale również tym, którzy korzystają z materiałów audio w miejscach, w których wymagana jest cisza jak np. biblioteka, muzeum itd.